

# ಸಹ ಪಯಣ

ಬೆಂಗಳೂರು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರದ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ವಾರ್ತಾಪತ್ರ

## ಸಂವಹನವೆಂದರೆ ಪರಸ್ಪರ ಕಲಿಯುವಿಕೆ



“ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯೆಂಬುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಪುಸ್ತಕವೊಂದನ್ನು ಓದಿ, ಪರಿಚ್ಛೇದಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದಿಲ್ಲ. ಶ್ರಮಗ್ರ ಜೀವನ, ನಿಮ್ಮ ಹುಟ್ಟಿದ ಕ್ಷಣದಿಂದ; ಲಾಯುವ ಕ್ಷಣದವರೆಗೂ, ಕಅಕೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ”.

- ಜೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ನೀವು ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮದೇ ಆದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ - ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಥವಾ ಉದಾರ ಇರಬಹುದು, ಶಿಸ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಶಿಸ್ತಿಲ್ಲದೇ, ವಿಧೇಯರಾಗಿ ಅಥವಾ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಅವಿಧೇಯರಾಗಿ, ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾಸೀನ ಅಥವಾ ಅತೀ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇರಬಹುದು; ಕೆಲವರಿಗೆ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಭಾವನೆ ಇರಬಹುದು, ಉಳಿದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ನೀವು ಇವೆಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಮುರಿದಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳು, ಅನಿಶ್ಚಿತ ಅಥವಾ ನಿಶ್ಚಯಾತ್ಮಕರಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ದಾರಿಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾ ಅಥವಾ ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಸಮ್ಮತಿಸುತ್ತಾ, ಆದರೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಂಡೇಳುತ್ತ ಬರುತ್ತೀರಿ.

ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಸ್ವತಂತ್ರರು, ಹಾಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕಿರುಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೋಭೆಗಳೂ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ದಾರಿಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅರಿವಿನೊಂದಿಗೆ, ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಲಿಯುತ್ತೀರಿ ಅಥವಾ ನೀವು ಪ್ರವೇಶಿಸಿರುವ ಹೊಸ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಘಾಸಿಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.

ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ನೀವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಸಂವಾದ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು ಏಕೆವೆ ಎಂದು ನೋಡಬಹುದು. ಶಿಕ್ಷಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದು ಸಣ್ಣ

ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಅವರು ಪರಸ್ಪರ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ನೇಹ, ಪ್ರೀತಿಯ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಗಮನಸ್ಥ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಯಾರೊಬ್ಬರೂ, ಅದೂ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಮುಕ್ತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು, ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ; ಹಾಗಿದ್ದೂ, ನೀವು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೆಲವು ಶಿಸ್ತುಗಳು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದನ್ನು, ಕೇವಲ ಮಾತು - ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲದೇ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ, ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನವಶ್ಯಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಶಿಸ್ತು ಎಂಬ ಪದವು ನಿರಂತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಕಸುಬಿಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಶಿಸ್ತು, ಕೌಶಲ್ಯ, ಇದೆ. ಶಿಸ್ತು (ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್) ಎಂಬ ಪದದ ಮೂಲ ಶಿಷ್ಯ (ಡಿಸೈಪಲ್) - ಕಲಿಯುವುದು; ಪಾಲಿಸುವುದಲ್ಲ; ಬಂಡೇಳುವುದಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮದೇ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ, ನಿಮ್ಮದೇ ಹಿನ್ನೆಲೆ. ಅದರ ಮಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಯುವುದು. ಮತ್ತದನ್ನು ಮೀರಿ ಮುನ್ನಡೆಯುವುದು.

ಒಂದು ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದ ಸತತ ಚಲನೆಯೇ ಕಲಿಯುವಿಕೆಯ ಸಾರ. ಅದರ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವೇ ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹ, ಅನಿಸಿಕೆ ಮತ್ತು ತೀರ್ಮಾನವಾದರೆ ಮತ್ತು ನೀವು ಈ ಪ್ರತಿಕೂಲತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ, ನೀವು ಕಲಿಯುವುದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಕಲಿಯುವಿಕೆ ಅನಂತವಾಗಿವೆ. ಸತತವಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಮನಸ್ಸು - ಬುದ್ಧಿ ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಮೀರಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ನೀವು ಕಲಿಯಲು ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ.

ಸಂವಹನವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಮಾತುಗಳ ವಿನಿಮಯವಲ್ಲ, ಆ ಮಾತುಗಳು ಅದೆಷ್ಟೇ ಸುಂದರ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ; ಅದು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಗಹನವಾದದ್ದು. ಸಂವಹನವೆಂದರೆ ಒಬ್ಬರಿಂದೊಬ್ಬರು ಕಲಿಯುವುದು, ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮತ್ತದು ನೀವು ಯಾವುದೇ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಅಥವಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಲ್ಪಡದ ಕ್ರಿಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಖಡಾಖಂಡಿತ ನಿಲುವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಕೊನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನೀವು ಎಳೆಯರಿದ್ದಾಗ ಅನುಸರಿಸಲು, ಅದರಿಂದ ಹೊರಗೆ ಉಳಿಯದಿರಲು, ಒತ್ತಡವಿರುತ್ತದೆ; ಅನುಸರಿಸುವುದರ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಿಸ್ತನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರಲಿ, ಆ ಪದವನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಬ್ಬರೂ ಕಲಿಕೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ನಿಶ್ಚಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾದಾಗ, ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಅನವಶ್ಯಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಕಟ್ಟಳೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಏನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿರುದ್ಧ ಬಂಡೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ನೀವು ಕಲಿಯುವುದರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಬೇಗನೇ ಅರಿತಾಗ, ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಕೇವಲ ನಿಗ್ರಹಿಸುವವರು, ಸ್ವ-ಸಮರ್ಥಿಸುವವರು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ; ನೀವು ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ನೀವು ಮಾಡಬಾರದು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕಲಿಯುವಿಕೆ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ನೀವು ಕಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕುತೂಹಲಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆ ಕುತೂಹಲ ವಿನೋದ, ಒಂದು ರೀತಿಯ ಉದ್ರೇಕ, ಬೇರೊಬ್ಬರ ಧೋರಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಕುಡಿ, ಧೂಮಪಾನ, ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ನೀವು ವಿಶ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ವಿನೋದ ಅಥವಾ ಕುತೂಹಲದಿಂದಲ್ಲದೇ ಜಗತ್ತಿನೊಡನೆ ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಂಧದಿಂದಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತೀರಿ. ಸಮಾಜದ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ನಾವು ಕಲಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ನಾವು ಯಾವುದೊಂದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಯುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಕಲಿಯಲು ಇಚ್ಛೆ ಇರುವ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಡಗಿ ಅಥವಾ ತೋಟಗಾರ ಅಥವಾ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬಹುದು ಮತ್ತು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಾಗ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಹುಶಃ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಉಪಕರಣವಾಗಿ ಕಿರಿದಾಗಿಹೋದಿರತ್ತೀರಿ. ಇದೇ ಕಲಿಯುವಿಕೆ ಎಂದು

ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಒಂದಷ್ಟು ಭದ್ರತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಹುಶಃ ಅದೇ ನಿವೃತ್ತಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒದಗಿಸುವ

“ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿಯು ಕೊನೆಗೊಂಡಾಗ,  
ಲಿಜವಾದ ಕಾಯುವಿಕೆ  
ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.”.

- ಜೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ



## ಗಮನಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವಿಕೆ

ಕಲಿಯುವಿಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯವಾದರೆ, ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ಬೇರೆಯದೇ ವಿಷಯ. ಕಲಿಯುವಿಕೆ ಒಂದು ನಿರಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಕಲೆಹಾಕುವ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೆನಪಾಗಿ, ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿ ಕಲೆಹಾಕಿ, ಅನುಭವದಂತೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಂದರೆ ನಾವು ಜ್ಞಾನದಿಂದ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನ, ಅನುಭವದ ಜ್ಞಾನ, ಪದ್ಧತಿಯ ಜ್ಞಾನ, ನಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಲಕ್ಷಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಸಿದ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ; ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ, ಆ ಜ್ಞಾನ, ಅನುಭವ, ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸ್ವರೂಪದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಕಲಿಯುವಿಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಅಲ್ಲ; ಅದೊಂದು ನಿರಂತರ ಚಲನೆ. ನೀವು ಎಂದಾದರೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಒಳಹೊಕ್ಕಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ; ಕಲಿಯುವಿಕೆ ಎಂದರೇನು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು ಎಂದರೇನು? ಕಲಿಯುವಿಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಅಲ್ಲ. ನೀವು ಕಲಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾರಿರಿ, ಆಮೇಲೆ ಆ ಉಗ್ರಾಣದಿಂದ ಕ್ರಿಯಶೀಲರಾಗಲಾರಿರಿ. ನೀವು ಚಲಿಸುತ್ತಲೇ ಕಲಿಯುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಹಿಂಗೆ ಅಥವಾ ಅಧೋಗತಿ ಅಥವಾ ಅವನತಿಯ ಕ್ಷಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

\* \* \*

ಗಮನಿಸುವಿಕೆ ಎಂದರೆ ನಾವೇನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ? ನಾನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುವಾಗ ಗಮನಿಸುವಿಕೆ ಇದೆಯೇ? “ನಾನು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು, ನಾನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಬೇರೆಲ್ಲ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನೂ ಬದಿಗೊತ್ತಬೇಕು” ಎಂದು ನನಗೆ ನಾನೇ ಹೇಳಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸುವಿಕೆ ಎನ್ನುತ್ತೀರಾ? ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅದು ಗಮನಿಸುವಿಕೆ ಅಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿ ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ಗಮನಿಸುವುದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದಾಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಅದು ಬೇರೆಯ ಯೋಚನೆಗಳು ಒಳಗೆ ಸೋರಿಬರದಂತೆ ಒಂದು ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವ, ದೂರ ತಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಲ್ಲಣವಿದೆ; ಹಾಗಾಗಿ ಅದು ಗಮನಿಸುವಿಕೆಗೆ ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಅದು ನಿಜ, ಅಲ್ಲವೇ?

ಏನನ್ನಾದರೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ನೀವದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲತೆಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ, ಅದು ಎಷ್ಟು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಕಷ್ಟ ಎಂದು ನೀವು ಬಹುಬೇಗ ಕಾಣುವಿರಿ, ಆಗ “ಓ ದೇವರೇ, ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಆದರೆ ನಾನದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ?” ಎನ್ನುವಿರಿ. ಅಂದರೆ, ನೀವು ಏನನ್ನೋ ಪಡೆಯುವ ಆಸೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಮರಳಿದ್ದೀರಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಎಂದಿಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.... ಉದಾಹರಣೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಮನಿಸುವಿಕೆ ಎಂದರೆ, ನೀವೊಂದು ಮರ ಅಥವಾ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, “ಅದೊಂದು ಓಕ್,” ಅಥವಾ “ಅದೊಂದು ಗಿಣಿ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಡೆದುಹೋಗುವುದಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೊಂದು ಹೆಸರು

ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನೀವಾಗಲೇ ಗಮನ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಿ.. ಆದರೆ, ನೀವು ಏನನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿದಾಗ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಒಟ್ಟು ಗಮನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿವರ್ತನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಮನವೇ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮತ್ತೆ ಬೇರೇನೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಮನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ನೀವು ಪ್ರತಿರೋಧದ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರತಿರೋಧದ ಗೋಡೆಗಳ ಒಳಗೇ ಏಕಾಗ್ರತನಾದವನು ಇರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅದು ಗಮನಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲ, ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವಿಕೆ.

\* \* \*

ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಮೇಲಲ್ಲ, ಗಮನಿಸುವಿಕೆಯ ಮೇಲಿರಬೇಕು. ಏಕಾಗ್ರತೆ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲು ಬಲವಂತವಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಆದರೆ ಗಮನಿಸುವಿಕೆ ಸೀಮಾತೀತವಾದದ್ದು. ಆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಎಲ್ಲೆ ಅಥವಾ ಗಡಿಯಿಂದ ಸೀಮಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಬರಿಯ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಗಮನವೆನ್ನುವುದು ಮಿತಿಇಲ್ಲದ್ದು, ಜ್ಞಾನದ ಗಡಿ ಇಲ್ಲದ್ದು, ಜ್ಞಾನ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದ ಯಾವುದೇ ವಿಸ್ತರಣೆ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಗಮನಿಸುವಿಕೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತದೆ ಕೂಡ, ಇದು ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಅವಶ್ಯ ಪರಿಣಾಮ; ಆದರೆ ಅಂಶ ಎಂದಿಗೂ ಪೂರ್ಣವಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ಹಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ ಅದು ಪೂರ್ಣತೆಯ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾದ ಜ್ಞಾನ, ಅಳೆಯಲಾಗದ್ದರ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲಾರದು. ಸಮಗ್ರವು ಏಕಾಗ್ರತೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಆವರಣದೊಳಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ, ಗಮನಿಸುವಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯಿದೆ, ಆದರೆ ಅದು ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಶ್ರಮದಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಗಮನಿಸುವಿಕೆಯೆಂದರೆ, ಸುತ್ತ ಕೂಡಿಹಾಕಿದ ಅನುಭವದಿಂದ ಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆಯುವ ಕೇಂದ್ರವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ. ತನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತನ್ನದೇ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಸಾಧನವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತದೆ; ಹಾಗೂ, ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆ ಆತ್ಮವಿರೋಧಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಿರೋಧಿ.

\* \* \*

ಗಮನಿಸುವಿಕೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತರುವುದು ಹೇಗೆ? ಅದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಬಲವಂತದ ಓಲೈಸುವುದರಿಂದಾಗಲಿ, ಹೋಲಿಸುವುದರಿಂದಾಗಲಿ, ಬಹುಮಾನ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದಾಗಲಿ ಬೆಳೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭಯವನ್ನು

ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದೇ ಗಮನಿಸುವಿಕೆಯ ಪ್ರಾರಂಭ. ಇರುವ ಅಥವಾ ಆಗುವ ಒತ್ತಡ, ಅಂದರೆ ಹತಾಶೆ ಮತ್ತು ವಕ್ರ ವಿರೋಧಾಭಾಸಗಳ ಒಡಗೂಡಿದ ಸಫಲತೆಯ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಇರುವವರೆಗೂ ಭಯ ಇರಲೇಬೇಕು. ನೀವು ಬಹುಶಃ ಹೇಗೆ ಭಯದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ, ನೀವು ಏಕಾಗ್ರತೆನ್ನು ಕಲಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಗಮನಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಈ ಕಾರಣಗಳ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿ ಭಯದ ಅಂತ್ಯ ಇದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸುತ್ತ ಒಂದು ಸ್ವಸ್ಥ ವಾತಾವರಣವಿದ್ದಾಗ, ಅವನಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವ, ನೆಮ್ಮದಿಯ ಭಾವನೆ ಇದ್ದಾಗ, ಪ್ರೀತಿಯ ಜೊತೆ ಬರುವ ಅನಾಸಕ್ತಿಯು ಅರಿವಿದ್ದಾಗ, ಗಮನಿಸುವಿಕೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೀತಿ ಹೋಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ಅಸೂಯೆ ಮತ್ತು “ಆಗುವ” ಯಾತನೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

\* \* \*

ನೀವು ಎಂದಾದರೂ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಘಂಟೆಯ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಈಗ, ನೀವೇನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ? ಸ್ವರಗಳನ್ನೇ, ಅಥವಾ ಸ್ವರಗಳ ನಡುವಿನ ನಃಶಬ್ದವನ್ನೇ? ಅಲ್ಲಿ ನಿಃಶಬ್ದವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಸ್ವರಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವೇ? ಮತ್ತು, ನೀವು ನಿಃಶಬ್ದವನ್ನು ಆಲಿಸಿದರೆ, ಸ್ವರಗಳು ಬೇರೆಯದೇ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆಳಕ್ಕಿಳಿಯುವವಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ ನೋಡಿ, ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ನಿಜವಾದ ಗಮನವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುವುದು ಅಪರೂಪ; ಮತ್ತು ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಎಂದರೇನು ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರು ಗಣಿತದ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ನೀವು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಓದುತ್ತಿರುವಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೀ, ನಿಮಗೆ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ನೀವು ನದಿಯ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದು ದಡಕ್ಕೆ ಅಲೆಗಳು ಬಡಿಯುವದನ್ನು ಕೇಳುವಾಗಲೀ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೀವು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ; ಮತ್ತು ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಎಂದರೇನೆಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಆಗ ಬಹುಶಃ: ಕಲಿಯುವಿಕೆ ಒಂದು ಬೇರೆಯದೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೊಂದಬಹುದು ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಬಹುದು.

ನಿಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಡು ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ನೀವು ಕಿಟಕಿಯ ಆಚೆ ನೋಡಬಾರದು, ನೀವು ಬೇರೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ಗಮನವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ನೀವು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದರ ಮೇಲೆ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಹೊಂದಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಥವಾ, ನೀವೊಂದು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಢವಾಗಿ ಮುಳುಗಿದ್ದಾಗ, ನಿಮ್ಮ ಸಮಗ್ರ ಮನಸ್ಸು ಅದರಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ಏಕಾಗ್ರತವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದರೆ ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನೀವು ಉಳಿದೆಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಆಸಕ್ತಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಗಮನ. ಹಾಗಾಗಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಒಂದು ಕಿರಿದಾಗಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಅಲ್ಲವೇ?

ಈಗ, ಅಲ್ಲೊಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆಯದೇ ರೀತಿಯ ಗಮನಿಸುವಿಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲ್ಪಡುವ, ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ, ಅಥವಾ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗಮನಿಸುವಿಕೆ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯದ ಕಿರಿದಾಗಿರುವ, ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ನೀವು ಗಮನ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ, ನೀವು ನಿಜವಾಗಲೂ ಏನೋ ಒಂದನ್ನು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುತ್ತೀರಿ - ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಹೊರನೋಡುವ, ಯಾರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನೋಡುವ ಇಚ್ಛೆ, ಇತ್ಯಾದಿ, ನಿಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಕಳೆದುಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟುತ್ತೀರಿ, ಮತ್ತದನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಶಿಸ್ತಿಗೊಳಪಡಿಸುವುದು ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿ ಯಾವ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೀರೋ ಅದೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನೂ ಹೊರಗಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನೇ ಬಹುತೇಕ ಜನ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಲ್ಲದ, ಯಾವುದನ್ನೂ ಹೊರಗಿಟ್ಟು ಕಡಹಾಕದ, ಬೆರೊಂದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಗಮನ ಒಂದಿದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಪ್ರತಿರೋಧವಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿ ಇನ್ನೂ ಗಹನವಾದ ಗಮನ ಕೊಡಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರತಿರೋಧವಿಲ್ಲದ ಗಮನವೆಂದರೆ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಗಮನ ಎಂದರ್ಥವಲ್ಲ.

“ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಶ್ರಮಾಕ್ರಮಣಿ,  
ಕೇವಲ ಭಾಗಗಳನ್ನಲ್ಲವೇ,  
ಗಮನಿಸುವ ಮನಃಶಿಷ್ಟಿಯೇ ಧ್ಯಾನ”.

- ಜಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ನಾನು ಚರ್ಚಿಸಬಯಸುವ ಗಮನದ ಪ್ರಕಾರವು ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಮನ ಎಂದನ್ನುವುದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆಯದಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಅದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದದ್ದಲ್ಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ನೀವೊಂದು ವಿಷಯ, ಒಂದು ಭಾಷಣ, ಒಂದು ಮಾತುಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದಾಗ, ಅರಿವಿದ್ದೋ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆಯೋ ಬೇರೆ ಯೋಚನೆಗಳು ಒಳನುಗ್ಗುವುದರ ವಿರುದ್ಧ ಒಂದು ಪ್ರತಿರೋಧದ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟುತ್ತೀರಿ, ಹಾಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ; ನೀವೆಷ್ಟೇ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೂ, ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೇ ಇದೆ, ಏಕೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯ ಒಂದು ಭಾಗವು ಯಾವುದೇ ಅತಿಕ್ರಮಣವನ್ನು, ಯಾವುದೇ ದಾರಿತಪ್ಪುವಿಕೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಚಾಂಚಲ್ಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದೆ.

ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸೋಣ. ಚಿತ್ತ-ಚಾಂಚಲ್ಯವೆಂದರೇನು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ? ನೀವು ಓದುತ್ತಿರುವುದರ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಡಲು ಬಯಸುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಹೊರಗಿನ ಯಾವುದೋ ಗದ್ದಲದಿಂದ ಚಂಚಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೀವು ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ನೋಡುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಯಾವುದಾದರೊಂದರ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಎಲ್ಲೋ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ - ಹಾಗೆ ಅಡ್ಡಾಡುವುದನ್ನು ಚಾಂಚಲ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯ ಭಾಗವೊಂದು ಆ ಚಾಂಚಲ್ಯ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರತಿರೋಧದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ

ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೇ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಲನೆಯ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಚಾಂಚಲ್ಯವನ್ನುವುದೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಗಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯ ಶಕ್ತಿಯು ಯಾವುದನ್ನೂ ಪ್ರತಿರೋಧವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಗಮನಿಸುವಿಕೆ ಎಂದರೇನು ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯ.

ನೀವು ಘಂಟೆಯ ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಆ ಹೊಡೆತಗಳ ನಡುವಿನ ನಿಶಬ್ದಗಳೆರಡನ್ನೂ ಆಲಿಸಿದರೆ, ಆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಲಿಕೆಯೇ ಗಮನಿಸುವಿಕೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪದಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಪದಗಳ ನಡುವಿನ ನಿಶಬ್ದಕ್ಕೂ ಕೊಡುವುದು ಗಮನಿಸುವಿಕೆ. ನೀವು ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯು ಚಾಂಚಲ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿರೋಧವಿಲ್ಲದೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಮನ ಕೊಡಬಲ್ಲದು ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. “ನಾನು ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಆಚೆ ನೋಡಬಾರದು, ನಾನು ಒಳಬರುತ್ತಿರುವ ಜನಗಳನ್ನು ನೋಡಬಾರದು, ನನಗೆ ಬೇರೇನೋ ಮಾಡಬೇಕು ಎನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು” ಎಂದು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಶಿಸ್ತಿಗೊಳಪಡಿಸಿದರೆ, ಅದು ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಹಾನಿಕಾರಕ ವಿಭಜನೆ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಯಾವುದೇ ವಿಭಜನೆ ಆಗದಂತೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿರೋಧವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಆಲಿಸಿದರೆ, ಆಗ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯು ಯಾವುದಕ್ಕೇ ಆಗಲಿ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಮನಕೊಡಬಲ್ಲದು ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ನಿಮಗಿದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯೇ? ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತೇ?

ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ, ಗಮನ ಕೊಡಲು ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಶಿಸ್ತಿಗೊಳಪಡಿಸುವುದು ಅದರ ಅಧೋಗತಿಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ - ಅದರರ್ಥ, ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯು ಮಂಗನಂತೆ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಬೇಕು ಎಂದಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಗಮನಿಸುವಿಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ, ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದು ಈ ಎರಡೇ ಸ್ಥಿತಿಗಳು. ಒಂದೋ, ನಾವು ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಅದು ಅತ್ತಿತ್ತ ಹೋಗಲಾರದಂತೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಶಿಸ್ತಿಗೊಳಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅಥವಾ ನಾವದನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಆಡ್ಡಾಡಲು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ, ನಾನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಎರಡರ ಮಧ್ಯದ ರಾಜಿಯಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ,

ಇದು ಅವೆರಡಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ್ದು. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೇರೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ; ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆಯೇ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯು ಎಲ್ಲ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಗಮನಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿರುವುದು.

ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯು ಅದೆಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಲಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನೀವು ಕಾಣುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಒಂದು ಹಾಡು ಅಥವಾ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಅದು ಕಲಿಕೆಯ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆವರಿಸಲು ಬಿಡಿ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರು ಯಾವುದೋ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಆಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ನಿಶಬ್ದವಿರುವುದರಿಂದ ಚಂಚಲವಾಗದಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿರೋಧವಿಲ್ಲದೇ ಆಲಿಸಬಹುದಾದರೆ, ನೀವು ಆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿಷಯವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ, ಅವರು ಯಾವ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹದಿಂದ ಅದನ್ನು ಭಾಷಂತರಿಸುತ್ತಿರಬಹುದೋ ಅದರ, ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿರುತ್ತೀರಿ.

ನಾನು ನಿಮಗೇನೋ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಜಾಗ, ಅವಕಾಶವೆಂದರೆ ಏನೆಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವಸತಿಯಿಲ್ಲದ ನಡುವೆ, ಸೇತುವೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ನಡುವೆ, ನದಿಯ ಈ ದಂಡೆ ಮತ್ತು ಆ ದಂಡೆಯ ನಡುವೆ - ಅವೆಲ್ಲವೂ ಜಾಗವೇ. ಈಗ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲೂ ಜಾಗವಿದೆಯೇ? ಅಥವಾ, ಅದು ಎಷ್ಟೊಂದು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗವೇ ಇಲ್ಲವೇ? ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗವಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಶಬ್ದವಿರುತ್ತದೆ - ಮತ್ತು ಆ ನಿಶಬ್ದದಿಂದ ಉಳಿದೆಲ್ಲವೂ ಬರುತ್ತದೆ, ಆಗಷ್ಟೇ ನೀವು ಆಲಿಸಬಲ್ಲೀರಿ, ಪ್ರತಿರೋಧವಿಲ್ಲದೇ ಗಮನ ಕೊಡಬಲ್ಲೀರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಹೊಂದಿರುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿ ಅತಿಯಾಗಿ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೇ ಆಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಅದು ಆ ನಾಯಿಯ ಬೊಗಳುವಿಕೆಯನ್ನು ದೂರದ ಸೇತುವೆ ದಾಟುತ್ತಿರುವ ಆ ರೈಲಿನ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಏನು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರಿವಿನಲ್ಲೂ ಇರಬಹುದು. ಆಗ ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿ ಒಂದು ಜೀವಂತ ವಸ್ತುವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದು ನಿರ್ಜೀವವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. □

## ಕಬೀರ್ ಸ್ಮರಣೆ

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಫೌಂಡೇಷನ್‌ನ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀ ಕಬೀರ್ ಜಯತೀರ್ಥ ಅವರು 18 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು. ಶ್ರೀ ಕಬೀರ್ ಅವರು ವ್ಯಾಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅವರು ಜೆ.ಕೆ.ಯವರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದರು. ಇಡೀ ಸಹಪಯಣ ತಂಡ ಶ್ರೀ ಕಬೀರ್ ಜಯತೀರ್ಥ ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಅವರು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಭೋದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೀವಂತವಾಗಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇವೆ.



## ಜಿ.ಕೆ. ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆ ಪ್ರಕಟಣೆ

೧. ಧ್ಯಾನ ಚಿಂತನ ಅನು. ಡಾ. ನಿ. ಮುರಾರಿ ಬಲ್ಲಾಳ ರೂ. ೫೦/-	೨೦. ಭಯ ನಿಮಗೇನು ಮಾಡಿತು ? ಅನು. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ದಿವಾಕರ್ ರೂ. ೪೦/-
೨. ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಅನು. ಪ್ರೊ. ಓ.ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೧೨೦/-	೨೧. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ- ಹಾಗೆಂದರೇನು ಅನು. ಡಾ   ಹೆಚ್. ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್ ರೂ. ೪೦/-
೩. ಮೊದಲ ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯ ಬಿಡುಗಡೆ ಅನು. ಶ್ರೀಮತಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೨೦೦/-	೨೨. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದರೇನು? ಅನು. ಶ್ರೀ ಗಿರೀಶ್ ವಾಘ್ ರೂ. ೪೦/-
೪. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಗತಿ ಅನು. ಪ್ರೊ. ಎಚ್.ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್ ರೂ. ೧೫೦/-	೨೩. ಸಾವಿನೊಂದಿಗೆ ಬದುಕುವುದೆಂದರೆ? ಅನು. ಡಾ   ವನಮಾಲಾ ವಿಶ್ವನಾಥ್ ರೂ. ೨೫/-
೫. ಅನುದಿನ ಚಿಂತನ ಅನು. ಪ್ರೊ. ಓ.ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೨೫೦/-	೨೪. ಚಲನಶೀಲ ಬದುಕು - ಕಲಿಕೆ ಅನು. ಡಾ   ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ರಾವ್ ರೂ. ೧೫೦/-
೬. ಬಾಳಿಗೊಂದು ಭಾಷ್ಯ - ಸಂಪುಟ ೧ ಅನು. ಡಾ. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರರಾವ್ ರೂ. ೧೩೦/-	೨೫. ಬದುಕಿನ ಕಡೆಗೆ ಅನು. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಡಿ. ಕಾಶೀಕರ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ವನಮಾಲ ಆರ್. ರಾವ್ ರೂ. ೧೪೦/-
೭. ಭಯ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಅನು. ಪ್ರೊ. ಓ.ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೨೦/-	೨೬. ನೀವೇ ಲೋಕ, ನಿಮ್ಮೊಳಗೇ ಲೋಕ ಅನು. ಡಾ. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ರಾವ್ ರೂ. ೧೦೦/-
೮. ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಅನು. ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್ ರೂ. ೬೫/-	೨೭. ಮಾನವನಾಗುವುದು ಅನು. ಡಾ. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ರಾವ್ ರೂ. ೧೮೦/-
೯. ಭಯದಾಚೆಯ ಬದುಕು ಅನು. ಪ್ರೊ. ಓ.ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೨೦/-	೨೮. ಆಯ್ಕೆಯ ನಿರರ್ಥಕತೆ ಅನು. ಧರ್ಮಶ್ರೀ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ರೂ. ೨೫/-
೧೦. ದುಃಖಕ್ಕೆ ವಿದಾಯ ಅನು. ಪ್ರೊ. ಓ.ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೨೫/-	೨೯. ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಬದುಕಿನ ಕಲೆ ಅನು. ಶ್ರೀ ಓ. ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೨೫/-
೧೧. ಸಂಘರ್ಷವಿರದ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಅನು. ಪ್ರೊ. ಓ.ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೨೫/-	೩೦. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತು ಅನು. ಡಾ. ಸುವರ್ಣ ಬಿ.ಜಿ. ರೂ. ೨೫/-
೧೨. ಸಂಬಂಧವೆಂದರೇನು? ಅನು. ಪ್ರೊ. ಓ.ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೨೫/-	೩೧. ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕಾಲರಹಿತ ಅನು. ಶ್ರೀಮತಿ ವನಮಾಲಾ ರಂಗನಾಥ ರಾವ್ ರೂ. ೨೫/-
೧೩. ಜಿ.ಕೆ. ಜೀವನ ದರ್ಶನ ಲೇಖಕರು : ನಿ. ಮುರಾರಿ ಬಲ್ಲಾಳ ರೂ. ೧೩೦/-	೩೨. ಧ್ಯಾನ ಮಗ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅನು. ಆಶಾ ಕೋಣಿ ರೂ. ೨೫/-
೧೪. ಜಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ - ಶಿಕ್ಷಣ ಅನು. (ದ್ವಿತೀಯ ಆವೃತ್ತಿ) ಎಸ್.ಡಿ. ಕಾಶೀಕರ್ ರೂ. ೯೦/-	೩೩. ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧ ಅನು. ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎ. ಸನದಿ ರೂ. ೨೫/-
೧೫. ತಿಳಿದುದೆಲ್ಲವ ಬಿಟ್ಟು... ಅನು. ಪ್ರೊ. ಜಿ. ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯ ರೂ. ೯೦/-	೩೪. ಶಿಕ್ಷಣ ಅನು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪತಿ ಕಾಶೀಕರ್ ರೂ. ೯೦/-
೧೬. ಬಾಳಿಗೊಂದು ಭಾಷ್ಯ - ಸಂಪುಟ ೨ ಅನು. ಡಾ. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ರಾವ್ ರೂ. ೧೫೦/-	೩೫. ದೇವರು ಅನು. ಡಾ. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ರಾವ್ ರೂ. ೧೨೫/-
೧೭. ಪ್ರೀತಿ ಎಂದರೇನು? ಅನು. ಪ್ರೊ. ಓ.ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೨೫/-	೩೬. ಒಲವು ಒಂಟಿತನ ಅನು. ಡಾ. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ರಾವ್ ರೂ. ೧೩೫/-
೧೮. ಬಾಳಿಗೊಂದು ಭಾಷ್ಯ ಸಂಪುಟ - ೩ ಅನು. ಡಾ   ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ರಾವ್ ರೂ. ೧೮೫/-	೩೭. ಸಂಕಷ್ಟಮಯ ಜಗತ್ತಿನ ಜೊತೆ ಮುಖಾಮುಖಿ ಅನು. ಡಾ. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ರಾವ್ ರೂ. ೧೫೦/-
೧೯. ಅಸೂಯೆ ಅನು. ಪ್ರೊ. ಓ.ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೩೦/-	

### ಮರಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿರಿ ಮತ್ತು ಇ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ ತಿಳಿಸಿರಿ

ಕಾಗದದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮರಗಳ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಕಾರಣ ಕಾಗದದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ 'ಸಹಪಯಣ' ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು 'ಕಂಪ್ಯೂಟರ್' ಮುಖಾಂತರ ವಾಚಕರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ 'ಸಹಪಯಣ' ವಾಚಕರು, ತಮ್ಮ ಇ-ಮೇಲ್ (e-mail) ವಿಳಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ 'ಇ-ಮೇಲ್' ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಕಾರಣ 'ಇ-ಮೇಲ್' ವಿಳಾಸ ಉಳ್ಳವರು ಕೂಡಲೇ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಿನ್ನಹ, ಹಾಗೆಯೇ, 'ಇ-ಮೇಲ್' ವಿಳಾಸ ಇಲ್ಲದವರು ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮುದ್ರಿತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಟಪಾಲು ಮೂಲಕ ಕಳಿಸಲಾಗುವುದು.

## ಸ್ವಡಿ ಸೆಂಟರ್ ವರದಿ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸ್ವಡಿ ಸೆಂಟರ್‌ನ ಭಾಗವಾಗಿವೆ:

**ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ:** ಯಾವುದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ?

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 22 ಮತ್ತು 23ರಂದು 11 ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು Harvard Graduate School of Education (HGSE) ಮತ್ತು Harvard Business School (HBS) ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು, ವಾರಂತ್ಯ ಶಿಬಿರಕ್ಕಾಗಿ, ಸ್ವಡಿ ಸೆಂಟರ್, ವ್ಯಾಲಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದುಗೂಡಿದರು.

ಗಹನವಾದ ಸಂವಾದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲಾಯಿತು:

- ಸಮಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂದರೇನು ಮತ್ತು ಅದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಗಳು ಏನು?
- ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಿಕೆಗಿಂತ ಹೇಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ?
- ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ವಿವೇಕ, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಹೇಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ?
- ಕೆಂದ್ರೀಕರಿಸುವಿಕೆಗಿಂತ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನದ ಸ್ಥಾನ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ?

- ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೇಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು?

ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಹಲವು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಚ್ಛಾನವನ್ನೂ, ಮತ್ತಷ್ಟು ಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು.

### ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಪಾಲನೆ

ಎರಡು ದಿನಗಳ ನಿವಾಸಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 14 ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮತ್ತು ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣ ಯುಗದ ನಂತರದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಸಮಾಜದ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ತೆರನಾದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಇದೆಯೇ? ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಎಂದರೇನು? ಇವೆಲ್ಲ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಅನ್ವೇಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

### ಮುಂಬರುವ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

#### ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ

ಎರಡು ದಿನಗಳ (ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9 ರಿಂದ ಸಂಜೆ 5) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ (ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಪೋಷಕರಿಗಾಗಿ) ನವೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

“ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಶಂಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ಬುದ್ಧಿಯು ಎಂಬಿಗೂ ಕಾಯುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ”.

- ಜೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ



ಈ ವಾರ್ತಾಪತ್ರದ ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಇತರ ಆಸಕ್ತ ಸ್ನೇಹಿತರ ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು (ಪಿನ್ ಕೋಡ್ ಮತ್ತು ಈ-ಮೇಲ್ ಸಹಿತ) ಈ ಕೆಳಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿರುವ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.



ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು

ಪ್ರೊ|| ಓ.ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿ, ಡಾ|| ವನಮಾಲಾ ವಿಶ್ವನಾಥ್

ಡಾ|| ಎಚ್.ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ವಪ್ನಾ ಸಂತೋಷ್



ಈ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೀಗಿದೆ:

“ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ಶಿಕ್ಷಕನಿಂದ, ಯಾರು, ತಾನು ಏನೆಂದು, ಏನನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾನೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿತ ಮಾದರಿ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವನೋ, ಅದರಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುತ್ತಾನೋ ಅವನಿಂದ. ಆದರೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಅವನೇ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವನು ತಾನು ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನನ್ನು ಕಲಿಸಬಲ್ಲ? ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆ ಮಗುವಲ್ಲ, ಆದರೆ ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸಮಸ್ಯೆಯು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನೇ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗಿನ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಕೇವಲ ಮಾಹಿತಿಯಿಂದ

ಅವನನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಹೇಗೆ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯ? ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಇರುವುದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು; ಆದರೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ, ಸಹಾಯಕನಾದವನೇ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಸಂಕುಚಿತನಾಗಿದ್ದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತಾವಾದಿ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತವಾದಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಸಹಜವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಅವನಿದ್ದಂತೆಯೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತಷ್ಟು ಗೊಂದಲ ಮತ್ತು ಕಲಹಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಇದರ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆಗಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಚಿಂತೆಗಿಂತ, ನಮ್ಮ ಮರು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗೆಗಿನ ಕಾಳಜಿಯ ಅವಶ್ಯಕವಾದುದು.” □

## ಮುಂಬರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ನಿಯಮಿತ ಮಾಸಿಕ ರಿಟ್ರೀಟ್ :

Dec 5 - 9 : Retreat for the young, “What are You doing with Your Life?”

Jan 17 - 20 : “Exploring Anxiety, Stress and Inner Conflict”

“ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ” ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ, ಪೋಷಕರು, ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗಿ :

24 ಮತ್ತು 25ನೇ ನವೆಂಬರ್

26 ಮತ್ತು 27ನೇ ಜನವರಿ

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಕೊಡುಗೆ :

ದಿನದ ವೇಳೆ ಭಾಗವಹಿಸುವವರು (9ರಿಂದ 5ರ ವರೆಗೆ) - ರೂ.2,000/-

ರಾತ್ರಿ ತಂಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ Twin sharing basis - ರೂ.2,500/-

ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ

(For private circulation only)

Printed, Published and Owned by:

Director

**The Study: Bangalore Education Centre**

Krishnamurti Foundation India

Thatguni Post, Bangalore - 560 082.

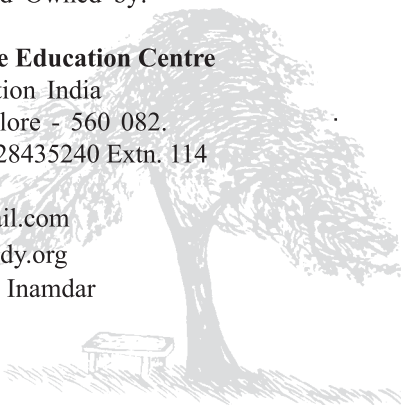
Tel.: 080 - 28435243, 28435240 Extn. 114

Mob : 9482641389

Email : kfistudy@gmail.com

Website : www.kfistudy.org

Editor : Smt. Sushma Inamdar



Book Packet containing periodicals.

Price : Single copy Rs. 5/-

Book-Post

